

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonczy-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdmény-, nyiltér-
és felszólalások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petsor tér-
fogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont kiadóhivatala Rimaszombat Losonczy-utca 24. sz., nemkülönböztetve minden hazai postahivatal. Az előfizetések legezélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

Néhány szó ipartestületünk megalakításához.

Nem hiszem, hogy lenne értelmesen gondolkozó iparosaink között olyan, ki az ipartestület törvényben biztosított hatáskörének fontosságát kétségbe vonni akarná. — E testület önkormányzati jogánál fogva a mesterek és segédek, valamint tanoncok viszonyait, az utóbbiak elméleti és gyakorlati kiképzését ellenőrizni nemcsak, de e tekintetben kezdeményezni is van hivatva, de hivatva van arra is, hogy az iparosok szétforgácsolt erőit összpontosítva, a külső viszonyok kedvező alakulására irányadó befolyást gyakoroljon.

Ezzel körül-belől mindnyájan tisztában vagyunk, s ma már nem is az alakulás ténye, mint inkább annak „mikéntje” körül folynak az eszmecserék.

De felmerült egy lényeges kérdés, melynek szerencsés megoldásától — az intézők tapintatosságától — igen sok függ, — első sorban függ azon nehézségek leküzdése, melyek a társulási szellem fejlődésében nálunk eddig is érezhetők voltak.

Legyen szabad sorainkban e kérdéssel foglalkozni azon ezélel, hogy a netán ellenkező nézetek is közétéve legyenek.

Nevezetesen az 1872. évi ipartörvények alapján szervezkedett társulatok mindenike bizonyos készpénzbeli vagyonnal bir, mely legnagyobb részben — ma is elő — iparosok befizetett tagsági díjaiból s ezek kamataiból állott elő; más részben pedig különös — például temetkezési — célra lett egyenlő arányban, de csak azok által befizetve, kik az ipartestületben temetkezési egyletet alakítottak.

A most életbe lépett ipartörvények IV. fejezet 125. §-ának második bekezdése szerint „a társulat

vagyona, a mennyiben az ipartársulatnak a vagyon felett szabad rendelkezési joga van, az ipartársulat tulajdonába megy át.

E rendelkezést ipartársulataink úgy értelmezik, hogy a mennyiben beiratás czímen összegyűlt pénzüket az ipartestület rendelkezésére boesátják, ők egyenként felmentvék attól, hogy a testület által meghatározandó tagsági díjat újból megfizessék; a külön — leginkább temetkezési — célra gyűjtött összeg pedig — esetleg hasonczélel — fentartandó az ipartestület azon tagjai részére, kik ahoz eddig járultak, avagy később járulni fognak. — Mások ellenben, főleg azok, kik az ipartársulatokon kívül állanak, úgy vélik, hogy a törvény idézett rendelkezése ilyen magyarázatot meg nem tűr, miután az nem az ipartestület alakulás módjáról, hanem az ipartársulati vagyonnak testületté alakulás esetén leendő hova fordításáról feltétlenül intézkedik a nélkül, hogy az ipartársulati volt tagoknak a testületbe lépő új tagok elleneben valami előnyt biztosítana.

Szerény nézetünk szerint itt is középen van az igazság, mert — anélkül, hogy ezáltal ama rendelkezés bíralatába boesátkozni akarnánk — ténynek vehetjük, miszerint az ipartársulatok vagyonának a testület rendelkezése alá leendő boesátása esetén, a tagsági díj czímen már-előbb befizetett összegek, ugyan azon rendeltetéssel bírnak, az az más szóval ami tagsági díjult lett befizetve az ipartársulatnál, annak nem lehet más czíme és rendeltetése az ipartestület pénztárában sem. Ami pedig az ipartársulatok külön-külön temetkezési alapjait illeti, az a vagyon tehát, mely felett az ipartársulatoknak, mint ilyeneknek, szabad rendelkezési joguk nincsen, a törvény világosan intézkedik, mondván: „Ha azonban valamely oly szak ipartársulat olvad egy általános ipartestületbe, melynek kü-

lön czélokra rendelt vagyona van, az a testület által az illető külön iparágat üzök czéljaira külön kezelendő.

Világos tehát, hogy abban, ha az ipartársulatok rendelkezés alatti vagyona a testületbe lépésnél a tagok beiratási díjának tekintetik s temetkezési alapjaik számukra külön kezeltetik, azokkal szemben, kik eddig sem ipartársulati tagok nem voltak, sem a temetkezési alaphoz nem járultak, előjog élvezetéről szó sem lehet. — Sőt megfordítva, épen ez utóbbiakra nézve lenne előny s az ipartársulati tagokra nézve hátrány, ha ezeknek, bár vagyont visznek magukkal, a tagsági díjat épen oly mérvben kellene fizetniök, mint azoknak, kik csak most lépnek a társulás útjára. — De másfelől szintén igaz, hogy a testületi tagság díja egyenlően levén viselendő, az ipartestületek vagyona, a tagjaik által fizetendő összeggel legalább is felérőnek kell lenni, — más szóval, ha az ipartestület pénztárába teendő összeg fedezi az ipartársulat tagjainak beiratási összes díját, az esetben — az évi díjakon kívül — további fizetés szükségtelen, ha nem fedezi, úgy minden egyes tag által kiegészítendő lenne.

Szükségtelen hangsúlyoznunk, hogy egyáltalában nem volna igazságos, ha ipartársulataink eddigi létezése csak azért vétetnék tudomásul, mert vagyonuk van, mely az ipartestület javára bekövetelhető: nem lenne méltányos, hogy azoktól, kik már tagsági díjakat fizettek, újabb áldozat követeltnék e czímen is tehát több, mint a mennyire a társulatokon eddig kívül állottak kötelezhetők.

Sem az alakítandó ipartestületnek, sem az alakulást keresztül vinni hivatott iparhatóságnak nem állhat érdekében e kérdés czélszerű megoldását a törvény merev betűivel nehezíteni. Sokkal magasabb érdekek követelik az ipartestület megalakulását, annak

T Á R C Z A.

Oda van már

Oda van már, oda van már a virág!
Szomorú lesz, elhagyatott a világ
Gyász ruhát ölt, gyász ruhát, a völgy, halom.
Őszi szellő szárnyal át az avaron.

Bús avaron őszi szellő, hűvös szél,
Erintésén megremeg a falevél;
Hajlongó ág üde lombja megsárgul, —
Bánatosan, esicseregve aláhull.

Erdő, mező olyan néma, hallgatag;
Alszanak a völgy lakói, alszanak.
Almaikból szebb tavasz ha kelti fel,
Takarójuk sárga, lehullt falevél.

Hol csak imént vad virágot szaggattam;
Bérez virága földre eskü hervadtan,
Őszi szellő, lágy harasztal befedi,
Ha megölte, el is, el is temeti.

Hogyha nincs már, nincs virága, levele,
Oda van a régi dalok erdeje.
Fénye rideg hidegebb a napsugár,
Mit keresne száraz ágon a madár.

Mit keresne, mit dalolna dalára
Ki se nyílnék eszalagató szavára
Az az új rügy; tarka virág a hanton,
Szebb tavaszra vár, hogy újra kihajtszon.

Aludj aludj, róna, halom virága,
Hadd boruljon szemfedő a világra,
Örök a fény, örök zálog az nekünk:
Alom után, szebb valóra ébredünk.

Borsody Béla.

Uti rajz.

Washington, augusztus 23.

Liverpoolból e hó 2-án indultunk utnak. Közel egy órát vett igénybe, míg kiesi hajónkról, mely bennünket a partról felszedett, átszálltunk a nagy bárom árboezos „Bothnia”-ra s elhagytuk Liverpool árboezokban gazdag óriás kikötőjét. A válás nem vala érzékeny; néhány könnyű ült női utitársaink

szemében, némi kendőlobogtatás, ez volt az egész. Persze keveset kísértek ki közülünk szerető rokonok, barátok, a legtöbb már rég tulesett a válás fájdalomain. A meghatottságnak több jelét lehetett látni a hajó orrában, hol német és angol kívándorlok üldögéltek szótlanul, de sokatmondó hallgatással tekintve az elhagyott haza felé, melyet látni közlök oly kevés fog újra. Derék gőzösünk 420 láb hosszú testével serényen hasítja a hullámokat s mire az első obéden tulesve, felsietünk a napsütötte fedélzetre, az angol partok elmosódott körvonalaí mutatják haladásunkat.

E partok azonban nem voltak az utolsó, melyeket látnunk, másnap vasárnap délelőtt Irlandban kötöttünk ki, hogy Queenstownban felvegyünk meg néhány ír emigranst. Míg megérkezett az Amerikába szánt posta, alkalmunk volt egy pillantást vetni e gyorsan emelkedő városkára, mely a nagyobb Corknak kikötője. Négy vagon levelek és hírlapokkal telt zsákokkal képezte a postát, melyet matrózaink gyorsan helyeztek el hajóuk feneketlenek látszó üregeiben.

A „Fastnet” kiálló sziklaorom, ellátva világító toronnyal az utolsó pont, mely sokáig volt látható a síma tenger fölött, lassanként kezdett elhagyni ez is, esti 9 óra felé körvonalaí elmosódtak a sötétség és távolságban.

Most már magunk voltunk egészen. Szerencsére nem kiesi és nem érdektelen társaság, 150 első osztályú utas, többnyire angol és amerikai, néhány német kereskedő, hat darab szénfekete spanyol, kik Havanna szigetere siettek, egy két francia pap s Hungaria kiesi népéből én magam. Az ismerkedés nehezen ment eleinte, de a mint a második nap hullámai a rettegett tengeri bajba sodorták az utasok nagy részét, megtört a kéreg s tulesve a fájdalomakon, közösen örültünk a felhőtlen égnek, vagy a távolból felénk siető vitorlás hajóknak, üztük a fedélen azon játékokat, melyet a hajó megenged, szivtuk a lágy és mégis edző tengeri levegőt.

Utunk kellemes volt és érdekes nagyon. A társaságnak majdnem minden tagja világlátott ember, mindenik tudott valamit elregélni, mi lekötötte társai figyelmét s egymásra utalva mindenik igyekezett kellemessé tenni a hosszú utat — 3102 mértföld — kölesönös udvariasság által.

A hajó különben fel volt szerelve e célra igen jól. Nem hiányzott a kiesi, de válogatott könyvtár, a zongora, a játékok különböző nemei, nem hiányzott a kényelem, sőt nem a biztonság érzete sem. A vészjelzésre szánt ágyuk ott pihentek a hajó szegletében, reájuk alig gondolt valaki s az atlanti oceán esendes tükrén gyorsan és biztosan usztunk előre.

A sífályok az első két napon tul nem kísértek bennün-

ket, a hullámról-hullámra szökellő „porpoise” halak csak ritkán mutatták, hogy a kék hullámok mélyében is van élet, a hajóra voltunk utalva egészen. Hy helyzetben érdekes minden kis dolog. A concert, mit a társaság jobbjai rendeztek, a hírlap egyetlen száma, melyet a hajón szerkesztettek és nyomtak ki, mind sok szórakozás és beszéd tárgya volt a hajó hálás publicuma közt.

Szelünk nem volt egyáltalán s így 300 mértföldnél többet alig haladtunk naponta; bejegyeztük mind szorgalmasan a kiesi térképbe, mely a Cunard gőzösk pályáját jelöli s melyet minden utas kap és meg is őriz utja emlékeül. Vándorlásunk nyolczadik napja vasárnap volt s a salon tágas helyisége templomná változott néhány órára. Kapitányunk olvasta a bibliát, az utazók egyike — angol pap — tartotta a beszédet, a viharezett matrózok, sápadt ír emigransok és az utasok elitejének haladó éneke szabadon tört az ég felé a esendes hullámokon haladó hajó mélyéből.

Az angol kedély milyen mélységét tárta föl e jelenet a gondolkodó előtt, mily frivolok vagyunk mi hozzájuk képest!

Aug. 12-én a mint az est leszállt északnyugat felé egy világos pontot vett észre az utasok figyelmesebb része. A mint e világ szabályos időközökben előtűnt és eltűnt újra, hangos hurrákkal üdvözöltük, az már Amerika volt a Tire Island világító tornya. „Öt óra múlva New-Yorkban vagyunk,” járt szájról-szájra, „sajnos, hogy éjjel.”

A hajó hidjáról színes rakéták röpültek a sötét ég felé. Azok jelezték a világító torony órének, hogy kik vagyunk, honnan hová megyünk s hogy nincsen semmi baj. Másnap este az angol lapok már közölheték, hogy a Bothnia megérkezett baj nélkül New-Yorkba, a hirvevő munkája gyors. Reggel a kikötőben ébredtünk fel.

New-York gyorsan és folyton fejlődő kikötő- és kereskedő város. A forgalom a Hudsonon, melynek két ága közt fekszik a városig, az már bámulatos. Nagy két-három emeletes, mind telérre festett személyszállító hajók, uszó elevatorok, apró gőzösk, czirkáló révészhajók lepik el a folyót. Ream nézve érdekes volt látni a nagy gözkompokat, melyek egymásután czipelik át a vonatokat egyik partról a másikra. New-York különben össze van kötve Broklyonnal, mely szintén nagy kereskedő város, New-Jerseyvel, hol a pályaudvarok nagy része emelkedik s lakossága magának több mint 1:200.000.

Az élénk forgalom mellett azonban az utcáik nagy része képzelhetetlenül piszkos. Nem érnek reá tisztíttatni. A vörös téglaházak minden zuga tele kisebb-nagyobb boltokkal, előttük omnibusok és a lovasut kocsi, fölöttük az „elevated railway”

mielőbbi működését, hogy sem függőben hagyni vagy kockázati lehetne csak azért, hogy a kezdetben alapul leteendő alaptőke 1—2 száz forinttal több legyen.

Egyébiránt, ha iparhatóságunk a helyzet magaslatára emelkedett, s nem engedi erejét kiesínyes érdekek által lekötetni, úgy bizonyosra vehetjük ipari viszonyainkban az ohajtott kedvező fordulatot, annál inkább, mert maga e város képe is meglepően igazolja, hogy a vállvetett együttes működés nagy eredményekkel díszeszkiz, ellenben

„Aki nem halad, az elmarad.“

Sz.

Gömör-Kishont megye közigazgatási bizottságának félévi jelentése az 1884 év első felére.

I. Az alispán hatásköréből.

Az 1883. évi december hóban megtartott általános tisztújítás alkalmával megválasztott új tisztikar hivatalos állását január hó 1-ével elfoglalta, hivatalos működését a részére kiszabott körben és székhelyén megkezdte: — csakis a rimaszécsi járásban merült fel azon eset, miszerint hivatalos helyiség és lakás hiányában a szolgabírói hivatal Rimaszécsbe át nem költözhetett s a megyei közgyűlés e részbeni határozatát Feleden maradt s ott működik.

Alig fejeztett be a tisztválasztás, a tisztikar sorából a kélhetetlen halál már is megkövetelte áldozatát és sorainkból kiragadta Szentpétery Béla árvászeki előadót. Az így üresedésbe jött tisztállomást ideiglenesen főispán ur ő méltósága által árvászeki előadóvá Batta Samu volt tornallai jbeli szolgabíró neveztetett ki. — helyettesítés útján töltetett be. Majd a közgyűlés által néhai Szentpétery Béla helyére Szakall Vince harmadik előadó és ennek helyére Kubinyi Andor volt rimaszécsi jbeli szolgabírói segéd választott meg.

Február havában ismét Eszényi István írnok hunyt el. Helyére Jeszny Gáspár volt díjok neveztetett ki.

Oly esemény különben, mely a közigazgatás rendes menetére gátló, vagy akadályozó befolyást gyakorolhatott volna, sem a központban, sem a járási hivataloknál elő nem fordult, kivételes intézkedések szükségére nem fordított, köteleességét mindenki telhető szorgalommal igyekezett teljesíteni.

Az üzemeltetés a sorozójáráskban akadálytalanul folyt és fejeztett be és a rimaszécsi városi sorozójárási kivételével a hadjuttalék mindenütt teljesen fedezve lett nemcsak, de a honvédséghez is tekintélyes számmal állítottak üzemeltetők.

A közbiztonsági szolgálatot január hó 1-étől a kir. állami esendőség teljesíti. Eljárásokról és pontos szolgálatokról csak elismeréssel lehet nyilatkozni; és kétségtelen, hogy a részükről kifejtett erőnyek és módszeres működésnek jó eredménye már eddig is észlelhető.

A megyei közkórháznál beható megvizsgálás után, úgy az ügykezelés, valamint a számadások vezetése és a pénztár állása rendben levőnek találtott: az észlelt körülmények és viszonyokhoz képest pedig az igazgató főorvosnak a kórházi gondnoknak a teendőkre nézve a szükséges utasítások megadattak. A kórháznak 80 ágyra felszerelése befejeztetett, a kert teljesen rendeztetett, több ezere mező fa és esemetével beültetett s az utak kikavicsoltattak.

A megyei pénztár 1883. évre szóló számadásainak bizottsági vizsgálata befejeztetvén, azon örövendetes eredményt adta, hogy a megye tulajdonát képező alapok és tőkék fokozatosan gyarapodnak és növekednek s hogy a számadások jó rendben és a pénztárak hiánytalan állapotban vannak.

Az időközi vizsgálatok alkalmával is a megyei pénztárak és alapok számadásai jó rendben és hiánytalan állapotban levőknek találtattak.

A 7. alatt esatolt táblás kimutatás szerint soroztatott a félév folyamán:

I. A rozsnyói szbírói sorozójárási részéről: sorhadhoz 82, póttartalékba 8, honvédséghez 34 üjonez, felesleg sorhadnál 4, póttartalékban 1.

II. A nagyrozei szbírói sorozójárási részéről: sorhadhoz 73, póttartalékba 6, honvédséghez 90, felesleg sorhadnál 8.

III. A rimaszécsi szbírói sorozójárási részéről: sorhadhoz 95, póttartalékba 9, honvédséghez 34 üjonez, felesleg sorhadnál 8.

IV. A rimaszécsi sorozójárási részéről: sorhadhoz 85, póttartalékba 18, honvédséghez 53 üjonez.

V. A tornallai sorozójárási részéről: sorhadhoz 103, póttartalékhoz 13, honvédséghez 62 üjonez; felesleg a sorh. 2.

VI. A rozsnyói városi sorozójárási részéről: sorhadhoz 15, póttartalékba 1, honvédséghez 15 üjonez; felesleg a sorhadnál 3.

VII. A dobsinai sorozójárási részéről: sorhadhoz 26, póttartalékba 2 üjonez; felesleg a sorhadnál 4.

VIII. A jolsvai sorozójárási részéről: sorhadhoz 8, póttartalékba 1, honvédséghez 3 üjonez; felesleg a sorhadnál 2.

IX. A nagyrozei városi sorozójárási részéről: sorhadhoz 7, póttartalékba 1 üjonez.

X. A rimaszécsi városi sorozójárási részéről: sorhadhoz 13, póttartalékba 1 üjonez; hiány a póttartalékban 6.

Házassági engedély megadatott 53 folyamodóak; elbocsátott és póttartalékba vagy honvédségi nyilvántartásba helyezett 26 hadkötelek

A 2/ alatt esatolt kimutatás szerint pedig a közigazgatási bizottság ügykezelésében az 1883. évről átvettelt elintézetlen ügydarab 38; az 1884. év első felében beérkezett 811, összes elintézendő volt 849 ügydarab, a lefolyt félévben elintéztetett 757, a félév végével hátralékban maradt 92 ügydarab.

Hatósági ügykezelésben az 1883. évről átvettelt elintézetlen 311 szám, az 1884. év első felében beérkezett 6164, elintézendő volt összesen 6475 szám, a lefolyt félévben elintéztetett 6198, a félév végével hátralékban maradt 277 szám.

Fegyelmi ügy elintéztetett 2, foganattan van 2.

Az 1886. évi V. VII. XXVIII. t. ez alapján fegyelmi uton bírság nem szabott ki és nem folyt be.

II. A kir. adófelügyelő hatásköréből:

A lefolyt félévben személyváltoztatás sem a kir. adófelügyelőségénél, sem a kir. adóhivataloknál nem történt.

Az ügymenet rendes folyamában akadálytalanul haladt, semmi sem történt, a mi a különleges intézkedés szükségét vonhatta maga után, az összes tisztí személyzet köteleességét híven, kellő pontossággal teljesítette.

Az adókövetési munkálat ugyancsak akadálytalanul folyt, s a félév végével az I. és II. osztályú kereseti adó, a házostály- és házber adó, a tőkekamat- és járadék adó, a IV. osztályú keresetadó kivételese befejeztetett, a III. osztályú keresetadó, a bányaadó, a nyilvános számadásra kötelezett egyletek és társulatok adójának és az ezen adóemkek utáni pótdadók kivételese szintén befejeztetett, be nem fejeztetett egyedül a földadónak és az ez után járandó pótdadónak a kivételese miatt, minthogy a catasteri munkálatok ellen felebebeztetése adottak be.

Előiratott pedig a folyó 1884. év első felére: földadó 170714 frt 98 $\frac{1}{2}$ kr. — Házberadó 7206 frt 04 $\frac{1}{2}$ kr. — Házostályadó 16792 frt 10 kr. — I. II. oszt. ker. adó 55070 frt 84 $\frac{1}{2}$ kr. — III. IV. oszt. ker. adó 29469 frt 17 $\frac{1}{2}$ kr. — Nyilv. számadásra kötelezett egyletek s társulatok adója 5903 frt 91 kr. — Bányaadó 4643 frt 46 kr. — Tőkekamatadó 24399 frt 49 $\frac{1}{2}$ kr. — Vadászati fegyveradó 86 frt 50 kr. — Általános jövedelmi pótdadó 18265 frt 38 kr. — Hadmentességi díj 130 frt. Összesen 332581 frt 89 $\frac{1}{2}$ kr. Ehez hozzáadva az előző félévről tartozásban maradt 294835 frt 77 $\frac{1}{2}$ kr., lett az összes tartozás 537417 frt 67 kr.

Befizettetett 265031 frt, 2088 frttal kevesebb, mint a mult év hasonló időszakában. A lefolyt félév végén hátralékban ma-

radt 264919 frt, 7663 frttal több, mint a mult év ugyanezen időszakában és minthogy a lefolyt félév kezdetén 178072 forintot tett a hátralék, szaporodott a hátralék 86847 frttal.

A kir. pénzügyi miniszterium folyó évi május hó 30-ról 32931. sz. a. azo utasítást adta a kir. adófelügyelőségnek, miszerint az 1883. évi 44. t. cz. 81. §-ában foglalt intézkedéseket augusztus hó 1-ig igénybe ne vegye. Ennek folytán az adóbehajtások június havában csak írásbelileg sürgetettek. Ez okok a csekélyebb behajtási eredménynek és a hátralék teteme- sebb növekedésének.

Fizetési halasztás kérvény folytán időleges fizetési képtelenség okából megadatott 5 esetben.

Házadamentesség engedélyeztetett 16 esetben.

Pótlólag előiratott a lefolyt félév folyamán 821 frt 77 $\frac{1}{2}$ kr., töröltetett ellenben az adótárgy változása okából 2125 frt 77 kr. behajthatatlanság miatt 2729 frt 36 kr. és elemi károk következtében 228 frt 25 kr. vagyis összesen 5083 frt 38 kr.

A kir. adóhivataloknál közvetlenül fizetők száma 863-at s ezek évi adóösszege 134240 frt 10 krt teszen, a községek-nél fizetők száma pedig 77375-el mutatattik ki és ezek évi adóösszege teszen 835126 frt 76 $\frac{1}{2}$ krt (a hátralék összeggel együtt.)

Foganatosított j.-beli szolgabírák által zálogolás 613, árverés 157, községi előjárók által zálogolás 4325, árverés 384 esetben. Ingatlan birtok elárvereztetett az 1883. év 44. t. cz.

77. §-a alapján 6 esetben.

A kir. adófelügyelő felebebeztetése folytán tárgyalt esetek száma tett 27-et, az adózó fél felebebeztetése folytán tárgyaltatott 304 eset.

A Tisza-Phönix szerződés.

A vidéki sajtó egyik legfontosabb feladata lévén olvasóközönséget értesíteni arról is, a mi rendszerint csak speciális szaklapok útján juthat tudomására, a legnagyobb készséggel adunk helyet az alábbi közleménynek, melyet Szilágyi Károly debreczeni ügyvéd és a Tisza biztosító bank esdőtőmegmondnoka irt a Magyar Kereskedők Lapja fővárosi szaklap részére, az Osztrák Phönix bécsi biztosító társaság által jogtalan zaklatással fenyegetett felek miheztartása és védekezése ezéjából. A kiváló szakértelemmel irt közlemény szó szerinti következő:

A „Tisza biztosító társaság felszámolásban“ ezig közvetlen tüzbiztosítási társaság átruházta az Osztrák Phönix biztosító társaságra, e társaság pedig átvette azt oly módon, hogy teljes jótállást vállalt a „Tisza“ kötvényeiért azon telekkel szemben, a kik a „Tiszának“ kötelezettségéből való kibocsátása mellett, az Osztrák Phönix kötelezettségét elfogadják; ha és a mennyiben pedig a biztosítottakkal ily egység létre nem jön, jótállást vállalt a „Tiszával“ szemben, kötelezven magát a Tisza biztosítási kötvényekből folyó minden kötelezettség teljesítésére.

Ezen szerződés folytán átadta a Tisza az Osztrák Phönixnek minden azon tüzbiztosítási díjváltót, melyek 1884. január 1-ig le nem jártak.

A kik a Tisza kötelezettsége helyett az Osztrák Phönixet elfogadták és ezel léptek szerződésre, tartoznak a magok kötelezettségeit teljesíteni, vagyis a Tisza részére általuk kiadott, a Tisza által az Osztrák Phönixnek engedélyezett vagy forgatott díjváltókat beváltani és ha nem tennék: az Osztrák Phönix behajthatja rajtok azok értékét törvényes uton is. Ez egyszerű és világos dolog.

Egészen más azok helyzete, a kik az Osztrák Phönixet a Tisza helyett, illetőleg annak kötvényét ezé helyett el nem fogadták. Ezek a Tiszával maradtak szerződésben: és minthogy az őket érhető tüzkárokat a kockázatot a Tisza viselte, káraikat fizetni tartozott (maga fizette vagy más által fizette — mind egy) ők sem tagadhatták meg a kockázatot viselésért általuk kiadott díjváltók beváltását, még ha más mutatta is be azokat fizetés végett, nem a Tisza.

zakatoló vonati robnok, tele szórva porral és piszokkal a védelmül kifeszített ernyőket, de erre ki sem ügyel, fődolog az üzlet. Más tekintetben New-York nem is érdekes; történelmileg nem nevezetes, övé csak a jelen és — a mint mondják — a jövő, bár Chicago gyors emelkedése már is szálka a New-Yorki háziurak szemében.

Dacára, hogy mindenki igyekezik angolul beszélni, New-York sok tekintetben nem angol város többé; a tömördek emigrans, melyeknek nagy része itt próbál szerencsét, sokat módosítja a régi amerikai jellegét. Van itt a világnak tán minden nemzetiségéből, köztük nem csekély számu a magyar. Erdekes, hogy például a németek a koresmákat, a chinaiak a fehérnemű mosást monopolizálják, az izlandiak kőművesek és így tovább.

Mind e nemzetek most vannak a keveredés és átalakulás stádiumában, hogy milyen lesz a végső, a megállapodott amerikai jellem, azt alig lehetne még megmondani. — A házak jókora része rendkívül egyszerű téglapitvány, de csak a külső falak, belül fa behuzva szőnyeggel; most már értem az amerikai tüzeket. A kereskedések rendkívül tágasak s egyes üzletek oly nagyok, miről nekünk fogalmunk alig lehet, vannak például olyanok, a melyekben 1500—2000 ember van alkalmazva. A milliomosok palotái a Fifth Avenue-t díszítik, törekedve párosítani az angol kényelmet, az olasz renaissance szépségeivel, a mi tekintve az anyagot — legtöbbször téglá — újra nem könnyű dolog.

Általában pedig itt nem sokat adnak a külső eszira, hanem egy népes utcában láttam pompás dudva erdőket, ujnyi port és szemetet. A hotelek jobbjai fényesek és kényelmesek nagyon, az alsóbb ranguakról azonban jobb nem beszélni.

Az életrend némi módosítása az angolnak. Az első reggeli fölér a mi ebédünkkel; 1 órakor jó a második reggeli, mely azonban csak egy-két falat husból áll; 6—7 órakor az ebéd; 10—11 órakor a vacsora; bort nagyon keveset isznak, mert a külföldi nagyon drága, a belföldi pedig magok sem szeretik. Annál nagyobb fogyasztásnak örvend a jegesziv. A mint leülés elébbe teszik a pohár vizet uszó jégdarabokkal telve, a vajon ott a jég, a tejből, sőt teában szintén, a vendéglők csarnokában, nyilvános épületekben, vasutakon minden kosiban van egy edény telve jéggel, melyből folyton élvezheted a jeges vizet. Tessék ehhez venni, hogy szeretik a kenyeret forróan nyelni, hogy sokszor félig rávja nyelék a félig sült húst, nem igen esoda, ha egészség dolgában nem allanak legelől. Dél tájt a Broadway — New-York főuteczája — restaura-

ratjaiban érdekes tanulmányokat lehet tenni. A forró nyári napon kalap nélkül rohan be a szomszédos kereskedő, vagy börszáner, siet nagyon, az „idő pénz.“ asztalához rohanna utközben megrendeli „lunchét.“ fölhajta az asztalán álló jeges vizet, beharap egy „sandwich“-et. — sódar kenyerszeletek közt, megissza egy hajtásra a jéghideg sört, mit a pinczér odahozott, e közben megerkezik az étel, még egy-két pohár sör — mindez megtörténik 4—5 perc alatt, — futhat üzlete után újra. Az egész azt a benyomást teszi, mint a vasúti vendéglők kapkodva behányt ebédei. Ez emberek élete folytonos izgalom és tépelődés.

Az olvasó azonban igazán rossz néven veheti, hogy én itt a nagy republica fővárosából, a capitólium aranykában — honnan szívemelő és lélekemelő dolgokat várna — ily eulinaris kérdésekkel foglalkozom. Ezekbe azonban lépten-nyomon belébotlik az ember s ethnographiai szempontból sem érdektelenek, hiszen mutatják mint el e rohamosan dolgozó népnek egy nem jelentéktelen osztályát.

Magasabb álláspontot foglalva el, tekintsünk szét a Capitólium kevély kupolájáról a nagy köztársaság politikai fővárosa s a kigyózó Potomaca. A kilátás nem nagyszerű, de kellemes nagyon. Washington fikkal szeggett avenue-i a Capitóliummal futnak össze s így a kupoláról végig láthatunk mindeneken. Hosszuságuk mutatja, hogy mily várost hitt itt felőni a tervező.

Ez óriás város idáig még nem létezik, Washington lakossága maig is alig másfél százezer. Ipara nem jelentékeny, kereskedését bár a Potomac össeköti a tengerrel, messze tulszárnyalják a szomszédos városok, Philadelphia, Baltimore, mint politikai központ bír csak fontossággal, de a centralisatio itt nem oly erős, hogy képes volna virágzó fővárost teremteni, az elnöktől pedig megkívánják, hogy gazdálkodó legyen, mi 50 ezer dollár fizetése mellett tanácsos is.

Ily körülmények közt Washingtonban a végletek találkoznak. Fönn a halmon a pompás capitol márvány oszlopai s 400 láb magas kupolájával, a városban elszórva a többnyire hellen styblen emelt pompás középületek, a fehér ház az elnök lakása, aztán vannak utcák csupa apró faházikókból, a melyek sem nem esinosak, sem nem tiszták, s e mélység és magasság között az összekötő kapesat a vöröstéglá házak képezik újra.

A capitólium márványcsarnokai a republica törvényhozó testületének helyiségem kívül egy nemzeti szoborgyűjteményt, nagy könyvtárat s különböző hivatalokat foglalnak magukban. A törvényhozás termeiben menydörgő szónoklatok helyett fel-forgatott padok s tátongó ürességgel találkozunk, a főcsarnok

frescoit néhány négeren kívül pár farmer bámulja; a fehér ház üres termeiben csak a volt praesidensek képei néznek le reánk. Arthur, a mostani elnök halászik valahol, miután az elnökséget már úgy is elhalássza előle Blaine vagy Cleveland.

A város ki van halva, követünk b. Schaffert is csak szerencsére találtam itt; levén a városban 80—90° meleg, senki sem esodálhatja, ha mindenki menekül el innen.

Boldog Amerika! Három napig kellett kóborolnom, míg felfedeztem az első katonát, s az is tengerész volt; nem esoda, ha aztán oly könnyen fizetik adósságukat, mikor az óriás birodalomnak nincs több 30 ezer katonájánál, flottája is nagyon kicsi. A „Kavy-yard“ hol a hadihajókat készítik, alig nagyobb az Ó-budainál, udvarán az elfoglalt diadaljelekközt osztrák ágyukat is találtam, hogy kerültek ezek ide, kitudni nem sikerült.

A város esinosítására mind több gondot kezdenek fordítani. Sok szobor van benne elszórva szerzetét, jök s rosszak egyaránt, csak a magánházak egyszerűsége nem quadrál a középületek pompájával.

A hotelek nyitott csarnokai előtt esomóstól ülnek napnyugta után fehérek és négernek egyaránt, rágják a vágatlan dohányt, zöldes-sárgára festve a járda fehér köveit. A capitólium kupoláján kigyul a halvány villanyfény, kivilágítja a város főuteczája a Pennsylvania Avenue fasorait, melyek szerencsére elfedik az izléstelen házak monoton frontjait előlünk, a fasorok között könnyű amerikai kocsik futnak versenyt a serény velőcipédekkel, míg az éj végleg leszáll s nyugalommal és sötétséggel borítja el a nagy republica egyszerű fővárosát.

A női munka Amerikában kiterjedtebb mérvben nyer alkalmazást, mint nálunk. A pénzügyi miniszteriumban vagy a patens hivatalban mondhatnám százával vannak alkalmazva, valószínűleg csak azért, mert a férfi munka nagyon drága.

Egy másik jellemző sajátsága É.-Amerikának a vasutak, melyek rendszerint hatalmas társaságok kezében vannak s egy társaság vonalai nem ritkán ezer meg ezer mértföldre terjednek ki. Födolog lévén a jövedelem, az állomási épületek kevés költséggel s igen egyszerűen vannak emelve, ellenben a kocsik igen kényelmesek, egymásba nyilnak úgy, hogy végig lehet sétálni az egész vonaton. Mindenütt csak egy osztály van, a mi lehet demokratikus, de sokszor kényelmetlen nagyon. Hosszabb utat tevő vonatokon nem hiányoznak az igen kényelmes alvó kocsik, sőt az ebédő waggonok sem, hol rendszerint színes piucezerek szolgálják fel a fekete szakács által készített ételt.

A gyorsan haladó vonatról változatos képekben gyönyörködhetik az utas. Halmos, itt-ott erdővel, fasmokkal és apró

A Tiszának felszámolásában léte, a mi csak új ügyletek kötését zárja ki, de a már megkötött ügyletek lebonyolítását törvény szerint hozza magával. — a felszámolásba lépés előtt kötött ügyletek érvényén mit sem változtatott, minél fogva változatlanul maradt a biztosított felek kötelezettsége is. Tartoztak tehát díjváltókat beváltani, esetleg túrnai, hogy e kötvényre nyomtatott feltételek 4-ik §-ához képest azok értéke rajtuk per úján is behajthatók.

Igy állott a dolog a csőd megnyitása napjáig, folyó évi július 25-ikig. A Tisza csőd alá jutásánál fogva képtelenné vált a kockázat viselésére s mert a biztosítás nem oly üzlet, a melyet csőd alatt is folytatni lehetne, sőt a további folytatás a biztosítási üzletnél a dolog természeténél fogva ki van zárva, az általa kötött biztosítási szerződések megszűntek.

A tüzkár biztosítottak tehát folyó évi július 25. óta — mindég olyanokról szólva, a kik az Osztrák Phönix kötelezettségét el nem fogadták — egy megszűnt szerződéssel állanak szemben, még azon jóállással szemben is, melyet az Osztrák Phönix a Tisza irányában vállalt, a melynek pedig értéke nincsen; mert a Tisza esődtömege a csőd megnyitása után történhető tüzkárokat megtérítésére kötelezhető nem lévén, a Tisza kötelezettségeiért vállalt Osztrák Phönix-féle jóállás tárgyaltan maradt. E szerint a csőd megnyitása napján, folyó évi július 25-ike után lejárt díjváltókat nem kaphat a felek semmi egyenértékűt s ez okból ilyen díjváltók fizetésére az Osztrák Phönixszel nem szerződött felek szerény nézetem szerint nem szoríthatók.

Nehezíteni látszik helyzetüket azon körülmény, hogy a biztosítási díjakról díjváltókat adtak ki. De ezen váltók nem egyebek, mint a biztosítási szerződés fennállását mindig feltételező — pénzbeli díjakra csak esakis fedezésére kiadott elfogadványok s csakugyan ilyenekül vannak megjelölve a szöveg mellé nyomtatott jegyzetben; és tekintve a váltótörvény 92. §-át, mely szerint a váltó-adós csak oly kifogásokkal élhet, melyek magából a váltóanyagból erednek, vagy mely őt a mindenkori felperes ellen közvetlenül megilletik, a díjváltó fedezeti minőségéből az adós által felvethető kifogás, véleményem szerint annál bizonyosabban megvédné őt a marasztalástól, mert a kérdésbeli elfogadványok nem csak a Tiszánál voltak fedezeti váltók, de azoknak maradtak az Osztrák Phönix birtokában is, minthogy ennek jóállása az előadottak szerint a főkötelezettséggel megszűnt.

A Tisza felszámoló bizottsága elmulasztotta a tüzbiztosító feleket az Osztrák-Phönix-szel kötött szerződésről szükségképen értesíteni. Mentesítetlen mulasztás. Azt azonban hogy az ezer és ezer biztosító felet megakartá volna károsítani a csőd után lejárandó díjváltók erejéig — nem lehet ráfogni azon bizottságra. Ilyen czélzat nem olvasható ki a Tisza Osztrák Phönix szerződéséből sem. Ha azonban mégis igen sokakat fenyeget a veszély; alig lehet benne kétség, hogy váltóbíróságaink előtt az elfogadványok fedezeti minőségéből felhozható törvényes kifogás mellett biztos védelmet találjanak.

Alig szükséges talán a váltók és díjváltók közötti különbséget felemlítenem. A biztosítási kötvényben olvasható tüzbiztosítási feltételek 4-ik §-ában el van mondva, hogy több éves biztosításoknál a társaság megengedi, hogy esakis az első évi díj és az illetékek fizetessenek ki készpénzben, a későbbi évekre eső díjrészek pedig díjváltókkal fedeztessenek. — A fentebb előadottak mindég csak díjváltókra vonatkoznak; — azon váltókra ellenben, melyek az első évi díjról készpénz helyett közönséges váltó formájában adtak ki, bármely lejáratuk is legyenek ezek, nem vonatkoznak. Ezen váltók beváltása meg sem tagadható azért, mert ezekkel szemben megadta a Tisza az ellenértéket, a kockázatnak mindjárt a biztosítási kötvény kiállításával, sőt a bevállalás, illetőleg ajánlat elfogadásával esetleg 48 óra alatt vissza nem utasításával. (keresk. törv. 468. §) halasztás nélkül rá nehezítő viselésében.

Ezek szerint a tüzbiztosítási felek által kiadott bármely lejáratu közönséges váltók, valamint a folyó év első napja előtt

városokkal behintett vidék, a melyen még nem oly rég a rézbőrű indián űzte aomád életének legnagyobb gyönyörét: a vadászatot. Majd egy-egy nagyobb város szaporodó kéményei, vagy árbozok kikötői hirdetik az unió emelkedését, a mit eddig láttam, érdekes vidék volt nagyon, de nagyszerűnek nem mondható. Átjáróknál vagy állomásoknál megszállal a locomotiv harangjának harsány szava, mely a mi vasutaink korlátait, őreit és védelmi készületeit helyettesít. A vagonokból az utasok sétálhatnak ki és be, itt nagyobb a szabadság az irányban is mint nálunk. Különös lesz hazánkfainak tudni azt, hogy vasárnap itt is nagyon kevés vonat jár. Ez még a régi puritán erkölcsök eredménye, mely azonban évről-évre tért veszít s helyét enged a „fölvilágosultabb” felfogásnak.

A buza aratás már be van fejezve, a mezőket csak a nagy kukorica táblák díszítik, körül fogva mind primitív fekerítésekkel. A legelők és réteket kopárta pörzsölte a hónapokon át tartó szárazságban a nap égő heve — nem foly ám itt sem a tej és méz: — a mai lapok hirdelik, hogy Uj-Anglia egyes államaiban mára virradóra fagy volt!

Washingtonból Ohio állam fővárosába, onnan Chicagoba szándékozom, a esodák városába, mely ötven év előtt hitvány falu volt, ma több van 600000 lakosánál s ha oda elértem, hátam mögött lesz épen ötezer angol mérföld — attól a kiesi várostól számítva, hol e sorok napvilágot látnak. Az Egyesült Államok csaknem végtelen téreit másképp, mint oly gyors vonatokkal, mint itt vannak, beutazni alig lehetne, több mint két hétre kerül mégis, míg e sorok hazamba jutnak.

A németek nagyon szaporodnak az Unióban mindenütt. Szorgalmas és takarékos nép lévén, meglehetősen jólre tesznek szert, nehezebben jutnak azonban politikai állásokhoz. Baltimorába utazva, egy évtizedek előtt kíváncsiorolt mecklenburgival akadtam össze. Vaskos aranyláncza és jól táplált külseje elárulta, hogy van mit aprítani a tejbé, társalgása azonban kevesebb intelligenciát mutatott. Szidta azonban elhagyott hónap nagyon, vele együtt Bismarckot; nem akartam neki mondani, hogy csakugyan szidni való Németország, hogy ily fiaikat szül és nevel. — Főleg a kikötő városok nagyon sok európai szerencsevadász és söpredékkél vannak tele, mi nem emeli sem a jólétet, sem a közmorált. Az elnökválasztás közeledvén mindenütt foly a korteskedés, nagy gyűlések vannak szervezést. New-Yorkban olvastam egy érdekes hírdetést, hol valami éllemes yankee nagy betűkkel hirdette választási zászlóit, jelvényeit s ajánlott „szónok”-okat igen oleső áron. Ennyire mi még nem haladtunk.

Dr. Bernáth István.

lejárt díjváltók feltétlenül fizetendők az adósok által és pedig mert a Tisza esődtömegehez tartoznak, nálam fizetendők.

A Tisza által az Osztrák Phönixnek átadott azon díjváltók, a melyeknek lejáratu folyó évi január 1 és július 25 közötti időközben (tehát a csőd előtt) következett be, fizetendők az Osztrák Phönixnek mindaddig, míg a kérdésbeli szerződés megsemmisítve nincsen.

Végre azon díjváltó a melyek az Osztrák Phönix kötvényét el nem fogadott felek által adtak ki s a melyeknek lejáratu, a Tisza elleni csőd megnyitása utáni időre folyó évi július 25. napja után esik, be nem váltandók és a fentebb előadott kifogás hozható fel.

S ezzel a quid juris kérdéssel rendben vagyunk. A Tisza-Osztrák Phönix szerződésnek a Tisza esődhitelezőire káros volta, a tüzbiztosított felekre nem tartozik s más uton lesz megvitandó.

A fentebbieket azonban szükségesnek tartottam elmondani a hozzám több oldalról érkező felhívás, különösen pedig Halas város polgármestere, Vári Szabó István urnak 48 panaszos felkívánatára felvett jegyzőkönyv másolatával hozzám érkezett megkeresés folytán, a már eddig is sokat érdeklő kérdés lehető tisztázása végett.

Szilfágyi Károly,

ügyvéd, a Tisza bizt. társaság esődtömeggondnoka.

Meghívás.

A „Gömörmezei általános tanító-egylet”-nek nagyrocezei járásköre folyó évi október 16-ának reggeli 9 óráján Nánorvölgyön (Garam mentén) a herezegi iskola termében, — próbatanítással egybekötött nyilvános gyűlést tart, — melyre ugy az egylet rendes tagja (alapító, pártoló, rendes) valamint a t-nygy iránt érdeklődő tanítgyáratok tiszteletteljes meghívatauk — Sorrend:

- a) Elnöki megnyitó.
 - b) A folyó évi május hó 12-én a nagyrocezei államilag segélyezett polgári iskola nagytermében megtartott tavaszi körgyűlés jegyzőkönyvének valamint értekezések bírálatának folytatása és hitelesítése.
 - c) Ertl Heribert ottani és Kopperlán Endre pohorellavaszvári herezegi tanítók történelm-ből próbatanítás tartanak a gyűlés előtt.
 - d) Dr. Eötvös-alap tárgyalása.
 - e) A tagsági díjakat a hátralék kimutatása szerint minden tag befizetendő, a t-án jelen nem levők illetékeit okvetlenül beküdeni sziveskedjenek.
 - f) Közgyűlek. Indítványok.
 - g) Beszámolás. Elnök s tisztviselők választása.
 - h) Az egylet minden rendes tagja a körgyűlésről való elmaralását írásilag igazolja.
- Közvetkezésben résztvenni kívánók Ertl Heribert herezegi tanítónál jelentkezzenek.

Murányfalja, 1884. október 8.

Dropp. József, elnök.

Meghívás.

A gömörmezei ált. tanító-egylet „rimaszombati járásköre”-lyó évi okt. hó 17-ik napjának d. e. 9 óráján Likőren gyűlést tart, melyre a járáskör t. tagjait tisztelettel meghívom — A gyűlés tárgyai:

1. Próbatanítás a természetrajzból az V-ik osztály növendékeinek.
 2. Az iskola felszerelésének megtekintése.
 3. Elnöki megnyitó.
 4. A próbatanítás és az iskolai felszerelés megbírálása.
 5. „A népi-iskolai olvasókönyv” és „A felnöttek tanítása tekintettel a magyar nyelv elsajátítására” című tételek megnyitása.
 6. Indítványok.
 7. Folyógyűlek.
- Rimaszombat, 1884. október hó 10-én.

Törköly József, járói elnök.

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Lapunk mult számával új évnegyedet kezdett, minek folytán tisztelettel felhívjuk azon olvasóinkat, kik a multa lapunk árát be nem küldötték, a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére s a többieket az előfizetés megújítására. Az előfizetési pénzek legkönyebben postautalványon a kiadóhivatalba (Rimaszombat, Losonezi utca 24-ik szám alá) küldendők.

Személyi hírek. Jókai Mór — mint lapunknak írják — e hó 7-kén Murányt látogatta meg. — A tiszai ág. ev. egyházkerület közép-tanodái s a rimaszombati egyesült prot. gymnasiumhoz miniszteri biztosul Nuber Sándor küldetett ki.

Halálozás. Soós Mihály Rimaszombati városának egyik legtekintélyeseb polgára, kinek jótékonyását közművelődé-i egyleteink nem egyszer tapasztalták e hó 10-iken 76 éves korában elhunyt. A boldogultak kitérdett rokonság s a tisztelők egész serege gyászolja. Legyen emléke áldott!

Jolsván csakugyan nagy tűz volt, melynek több ház s gazdasági épület sőt még a honvéd kaszárnya egy része is áldozatul esett. Az oltásnál különösen a n-rocezei tűzoltók tüntek ki.

Valahára! A rimaszombati műkedvelő társulat választmányára elhatároztá, hogy az ősi unalmas esteken minden 14 napon előadást fog rendezni, hogy így a napi munkában elfáradtak kellemes szórakozást találhassanak. Az első előadás — mint halljuk e hó végével lesz, bár még az idő pontosan meghatározva nincsen. A jövő hó elején pedig a dalárda rendezend hangversenyt igen változatos műsorral, mely alkalommal a miskolci dalár-ünnepeken elmondott verseny darabokat, s több műdarabot mutatand be. Mindkét testületnek a kezdeményezést csak köszönetünket fejezhetjük ki s kellő sikert kívánunk mindkétnek.

A szabadságzbor érdekében. Megyénk területén a szabadságzborra eddig 1039 ft 40 kr gyűlt ös-ze, még 25 darab gyűjtőív kint van, minek folytán felkéretnek az ivtartók ezeknek s a gyűjtőt összegeknek mielőbbi beküldésére, hogy a végleges elszámolás megtörténhesk.

A szabdkai méntelep e hó 5-iken pécsült meg, a mennyiben akkor szállították a szebbnél szebb állami méneket Rimaszombt új pusztájára.

A nemzetközi lovarda, mely a buzapi ezen felállított óriási sátorban tanyáz, tegnap kezdte meg előadásait.

Ifjúsági közlöny. A sárospataki akadémiai ifjúság „Sárospataki ifjúsági közlöny” cím alatt ügyesen szerkesztett szépirodalmi lapot indított meg, melynek szerkesztésénél az „alma mater” legkiválóbb növendékei állanak. Bennünk kettős örömeztetést költ e mozgalom, mert a szerkesztőségben többen vannak, kik nem rég még a helybeli gymnasiumuk voltak növendékei, most pedig lapunknak dolgozó társai. A lap minden hó 15-iken jelen meg, előfizetési ára 1 ft 75 kr, mely összeg Szabó Józsefhez (Collegeium épület 2s. sz.) küldendő.

Bibliai történetet irt és adott ki Singer S. rimaszombati főrabbi az izr. elemi iskolák számára. E kis könyv, mely héber és keresztényen számítás szerint tárgyalja a bibliai történeteket, kiváló fontossággal bír, mert határozottan új irányt jelez. Ez irány pedig az, hogy a szentföld helyett a a gyermek ügyelmét s magyar haza felé fordítja s így korán honserzelemre tanít. Kar hogy itt-ott nyelvezete nem egészen magyaros. Kapható a szerzőnél, ára 30 kr.

Az „Ország-Világ” 39-ik száma következő tartalommal jelent meg: „A magyar dalszínház megnyitására.” Költemény Abrányi Emődől. — „A havasok királ. nője.” Történelmi regény. P. Szathmáry Károlytól. Folytatás. — „Visszapillantás a magyar király. dalmuszínház megnyitására.” Degré Alajosól. Tíz képpel. — „Az új operaház.” Képekkel. — „Beethoven és Leonóra.” Közli Pölke Eliz. — „A hét története.” Irta Adorján Sándor. — Aliandó rovatok: Irodalom, színház, művészet, kegyelet, divat, különféle, rejtvények, napjárt, hírdetések. — Az „Ország-Világ” legnagyobb s legdíszesebb magyar képes hetilap előfizetési ára: egész évre 8 ft, félre 5 ft,

negyedévre 2 ft 50 kr. — Az „Ország-Világ”-nak a folyó év első felében megjelent 26 számát újonnan belépő előfizetőinknek 3 frtért megküldi a kiadóhivatal (Budapest, gránátos-utca 6, koronaherezeg-utca 3. szám). Mutatványszám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Előfizethetni legcélszerűbben postautalványon az „Ország-Világ” kiadóhivatalában. — Az „Ország-Világ” és „Egyetértés” előfizetési ára: egész évre 28 ft, félre 14 ft, negyedévre 7 ft. Kiadó-tulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

CSARNOK.

Murány várának fekvése s ennek egyes történelmi leírása.

Irta: **Tóth Ferencz**

(Vége.)

Ezalatt Kompolthy kisasszony sok ostromot állott ki. Ellátogatott hozzá a hatalmas Ujlaky herczeg egyik testvére. Duszgadzag, szép és vitéz férfiú.

Oszintén megvallá, hogy a gazdag, de egyszersmind köszívűnek hirdetett Boriska meghódítására jött. Eszébe sem jutott, hogy egy királyi családból származott férfiú ily falusi egyszerűségtől kosarat kaphasson.

De a herezegiek is esalódnak, Boriska épen oly szépen kimondá a „nem”-et.

Szögyennel távozott a büszke kérő.

Boriskát eddigi tisztelői bámulták: irigyei bolondnak, gögönek hirdették.

— Az esztelen okvetlenül a király fiára, Lajosra számol. Boriska a fölébe ment vádakra csak mosolygott.

Szegény Pető diák pedig magas Buda várában csak irt . . . irt . . . irt . . .

Az Ujlaki visszautasítása vetélkedést hozott elő a legfőbb urak között, ebben ugyan a nánai, esobánkai s Kompolthy roppant jószágoknak is szerepük volt.

Országul híre ment a válogatós Kompolthy kisasszonynak s elég gunyolódó megjegyzésre adott alkalmatosságot.

De azért a legkevélyebb lovagok szívért mégis szurta, Mindenik nagy győzelemnek tekintti vala, ha a többi orra elél, egy Ujlaki herezeg után elkaparíthatná.

Es jött a leghíresebb lovag és széptevő Zápolya György, testvére a hatalmas erdélyi vajdának, kit Dózsa paraszthada legyőzése óta az ország fele királynak tekintet.

Ez már ovatosabb volt a büszke Ujlakinál.

A helyett, hogy Kompolthy uramnak szóljon, leányát vette szépen körül. A szép férfiú talán veszélyes is lett volna Boriskára nézve, ha a keblét fedő bársony ruha alatt egy kis pergament darabka nem volna, melyet egy hét előtt kapott Pető diáktól tele hűséggel, igaz érzéssel, mely szerelemmel.

Ez azonban felfogta a szívéhez intézett vágásokat s Zápolya senkinek sem dicsékedhetett a Kompolthy kisasszony meghódításával.

Boriska egykedvűen nézte, miképen távozik Nánából a száz lovas által kísért deli és gazdag ur, s azon pergamen levelet eszókolta, mely őt a kísértésben megöve. Pető diák pedig Verböczi uram öreg kalamarásából tovább irt éjjel és nappal. Hallotta a híres kérők támadása híret; hallá a kudarcot is, melyet azok vallottak. Mindkettő csak sarkalló, serkentő eszköz volt neki, ő tehát megszűnés nélkül irt és irt . . .

Még jött egy Mór és egy Palóczy, egy Drugeth és egy Perényi, de miután ezek sem tudták Boriska kezét elnyerni; a leány vonakodása okát pedig azokon kívül a kiket illetett, senki sem tudta: szegény Boriskát utóljára messze földön eszólsnek s királyleányt sem illető büszkének tartották.

Pedig falujuk utolsó földművese, kinek gyermekeit annyiszor ajándékozta meg s feleségét betegon ápolá, az ellenkezőről tehetett tanúságot. Hányzor alkalmazták reá irigyei azt az anekdotát, midőn az egyszeri ember addig kereste az egyenesebbél még egyenesebb pipaszárát az erdőben, míg utóljára egy girbe-gurbával kellett beérnie.

Es ez a jóslat teljesülni is látszott, mert a kérők már mind ritkábban és seletesebb legények személyében jelentkeztek, míg az utóbbi két évben végképen elmaradtak.

A Kompolthy kisasszony példája pedig rettentő névvé vált az anyák és apák szájában, kik válogatós leányukat Boriska sorsával rémitgették. E szomorú sors be is látszott következnai.

Szegény Boriska elvesztette lassanként szemei lángoló fényét, orezai gömbölyűségét és pirosságát.

Hasztalan irta Pető diák, hogy kevés van már hátra. Az idő a legkeményebb szívet is kifárasztja. A nánai ezüst tükör egyre halaványabb, beesettebb arezot mutatott, s szépségének távozása még több szomorúságot adott szegény Boriskának.

Ő Petőjét még mindig oly deli virágzó ifjunak képzelte, mint midőn utolsó búcsúját vette tőle a nánai diófák árnyékában s szíve összeszorult, mit fog az ifju lovag mondani, midőn egykori virágzó egészségű mátkáját ily hervatagon látja? . . .

Még csak egy csapás hiányzott, melytől régóta félt. Egy reggel megjelent fürtei között az első ősz hajszál is.

Ez ágyba vető, s most már az is keserítette, mi eddig vigasztalta: Pető diák közelgő megérkezése.

Párnái közé temette magát a szegény leány s csak sirt, sirt és sirt.

Pető diák pedig keserűséggel hallá ezt. Most már éjjelnappal szünetlenül dolgozott, még ételét is írásközben fogyasztá el.

Még szegény királyné temetésére sem ment el. Csak irt . . . irt . . . irt . . .

IV.

Végre mint mindennek, ugy az én elbeszélésemnek is szegény Pető diák irásának is végének kellett lenni

Nagy triumfussal kanyargatá ki ő kegyelme a „finis” szót, mind az ő. mind Verböczi uram öröme.

Fel is vitte a szép könyvet ő kegyelme a jó öreg királynak, ki mód nélkül örvendett neki.

Nagy elégtétel volt az az öreg urnak, hogy akkor, mikor egyszem tisztelte a törvényt senki az országban, ő felsége leg-legálább megíratta szép aranyos betűkkel s bekötötte piros karmazsínba.

Nem volt egyéb, mivel jutalmazzon, üres volt kincstár, magtár, pincze és kamara, örömezt egyezett hát belé, hogy adassa ki hát Verböczi uram Pető diáknak a czimeres nemes levelet.

Épen jó, nem is kell költeni a leiratásra — nem is lett volna miből, — leírja Pető diák maga.

Pető sietett is, mert Nánáról szomorú postája érkezett. Nem irt oly szépen mint máskor, alig várta, hogy az utolsó betűt oda vesse. Verbőczy uram is készen volt nyomban a nagy királyi peccséttel.

Pető diák megköszönte az öreg királynak és Verbőczynek s sietett, hogy felpattanjon a derék paripára, melyet Kompolthy uram utánna küldött. Nem volt könnyű a felülés, mint egykor, a lovászlegénynek kellett felszegenie.

Hogy aztán felült, csak sürgette Pető diákok az indulat, Pető uram a sarkantyut hozta mozgásba, ez meg a jó paripát. Harmadnapra előtte állott a nánai vár.

Naphanyatlata volt s az esti szellő a vártorony kis harangjának hangját hozta mozgásba.

Harangoznak, bizonyosan veesernyére — gondolja Pető diák — s hogy ne kelljen reá várni a vacsorával, még erősebben nyomja a sarkantyut lova oldalába. Nehány perc múlva a dobogón van már . . . az ő szíve is dobogó. Felsiet a lépcsőkön, át megy a nagy palotán s be abba a kis szobába, hol egykor Boriska lakott. Itt el van sörétedve az ablak, hangjáról nem ismerik fel. Az ő gyenge szemei még a tárgyakat sem tudják megkülönböztetni.

Világot hoznak. Ott fekszik ágyában az egykor szép Boriska halaványan, beeseit szemekkel, előtte galambosz atyja százados zsölveszékben. Mindketten reá, a közeledőre tekintenek. S mindkettő hangosan kiált fel:

— Lehetetlen!

Pető nem volt lehetetlen. Ő volt testestől lelkestől a jó Pető diák. Csak hogy a tizenöt esztendő alatt karesu termete meggörbült, háta kissé kinőtt, haja megsűrűlt s szemei kivörösödtek. Különböző volt szegény az ő tiszta jó lelke mosolygott a többé nem fényes kék szemekből; igaz alázattal esőkolt kezét a galambosz atyának s azt a lilomot is ajkaihoz szorította, mely ott pihent kimerülten a bársony paplan felett.

— Mennyire megváltoztál! — kiálták atya és leány.

— Mennyire megváltoztatok! — kiáltja Pető.

— És mind a hárman igazat szölköttek.

Es mind a hárman forró könnyüket hullattak azon balsors felett, melyet módjukban állott volna anaak idejében boldogsággá változtatni.

— Jól tetted, hogy sietél haza Pető, — mondja a beteg gyenge hangon — nekem már csak óráim vannak.

— Ő ne mond ezt kedvesem, a szívünk meghasad, ha rá gondolunk — mondja Kompolthy uram. — De hát mire nekem az élet? — kérdi lankadtan a beteg. — Ifjuságunk elröpült, a jövő nem ígér többé semmit.

Pető diák reá ütött fejével, hogy „igaz“, s aztán megerekedt könnyűi.

— Hagyjatok engem meghalni. Pető melletted lesz s ápolni fog, mintha csak én lennék, de előbb hívjatok papot, tizenöt éve, hogy várom vőlegényemet — mondja keserűen mosolygva — azt hiszem a nászkoszorút megérdemlem.

Kompolthy uram zokogva teljesítette leánya kérését. Ez előhozatott egy eddig rejtve tartott szekrényt s gyönyörű fehér arafátyolt s koszorút vett elő abból. Aztán felült ágyában s a vár népe jelenlétében híven elmondá a „holtomiglant, holtodiglant.“

Nem volt az hosszú idő.

Másnap reggelre ugyanazon koszorúval volt kiterítve a palotában.

A Kompolthy-had kihalt az öreg Imre urban. Ennek szerenésjére előbb érkezett el halála, mint az országé Mohácsnál. Pető diák megirigyelte azt s összeesett testtel is megjelent ott, a hol a magyar először lett eltemetve.

A mohácsi ágyuknak a jó Pető diák volt az első áldozata.

A hölgyek megköszönték Gyöngyösi uram szép történeti beszédét. Büszke is volt, hogy ilyen szép hölgykoszorúnak előadta beszédét.

Ki hitte volna még akkor, hogy e mosolygó arezok pár év múlva oly gyászos sors esapásai által lesznek feldulva.

Hogy a ház hősi asszonyának örök időkre számított feleséges areza holtig tartó börtön penésze között hervad el?

Hogy Zrínyi Ilona tüztől szikrázó szemeit, a títól tengerparton honáért hullatott könyözön fogja elhomályosítani?

Hogy a szép Anna Katarina örülten álland férje bakói előtt?

S a szép Nádasdyne szíve megreped a tenger bú miatt.

Hivatalos közlemények.

Pályázat.

2726. sz. — Jankó Márton körjegyző lemondása folytán megüresült lubenyi körjegyzői állomásnak választás utáni betöltésére folyó 1884. évi november hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája Jolsvára kintüzetik.

Miről az ezen 400 frt fizetés és 100 frt lakpénzzel javadalmazott állomást elnyerai ohajtók oly felhívással értesítettek, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 75. az az 1883. évi I. t. cz. b. §§-ai értelmében szabályszerűen felszerelt pályázati folyamodványait a választás előtti napig hivatalomhoz adják be. Jolsván, 1884. október 7-én.

Maléter Ede, szbiró.

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes alispáni hivatalnak 6981/1884 sz. a kelt végzésével örök áron eladni határozott serkei orvosi lakház folyó év október hó 25-ikén d. e. 10 órakor nyílt árverés utján 833 frt 20 krban meglálapított becsár kikiáltása mellett elfog adadni. Az árverélni kívánók tartozván a kikiáltási árnak 10% tölját bánatpénzzül letenni. Az árverési feltételek alulírott szolgabírói hivatalnál megtekinthetők lévén.

Kelt Feleden, 1884. október 4-én.

Sándor Béla,
rimaszécsi j. sz.-biroja.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Nyíltér. *)

Egy Magyarországi jegyző köszönőlevele. Báltaszék (Tolna-megye). 18-4. április 29. Tekintetes ur! Az öatól kapott készítményt, a svájci labdaesokat, gyomorhajókban s főleg gyomornyálkásodás ellen, mint unikumot, mint a leghatásosabb szert mindenkinek bátran ajánlhatom, mert az én gyomorhajóm az ön készítményének használatá által 8 nap alatt teljesen megszűnt. Fogadja leghálásabb köszönetemet. Mészáros János, jegyző. — Brandt R. gyógyszerész svájci labdaesai, egy dobozzal 70 krért, a magyarországi gyógyszerárakban kaphatók.

A labdaesok valódiságára nézve ügyelni kell, hogy minden doboz ezimlapján megvan-e a fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. név-aláírása.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Egy bebutorozott szoba.

Rimaszombatban Losonczy-utca 48. b. sz. a. Benyo Béla-féle házban egy kényelmesen bebutorozott szoba magános férfi részére jutányos áron kiadó.

Értekezhetni Jakabfalvy Béla urral.

Hirdetmény.

Nagy-Rőcze városában a főpiacson levő nagy vendéglő — konyhával, étteremmel, ivó- s vendégszobákkal és istállókkal — az 1885-ik év január hó 1-től számítandó 3 egymásutáni évekre **merésre** kiadó. Kik ezen üzlet vezetésére alkalmasak és jártasak, jelentkezhetnek **Kohn Sámuel** nagyrőczei regalebélő urnál Nagy-Rőczen, hol a feltételek is megtekinthetők. — A vállalkozó csak keresztény lehet.

Hirdetmény.

2192. sz. — A rozsnyói járás területén levő s a rédovai iskola-alap tulajdonát képező 57 hold területen létező fa f. évi október hó 20. esetleg november 17-én nyilvános árverésen fog a hely színén Rédova községben eladatni, mihez a vevők ezennel meghívattak. Az árverési feltételek alulírott nál bármikor megtekinthetők. Rózsnyó, 1884. szeptember hó 27-én.

2—3

Kubinyi Géza, szolgabíró.

Hirdetmény.

3850. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy **Bujdosó Zsuzsanna és társai** végrehajtatónak **Benyo-Bujdosó Julianna** végrehajtatást szenvedő elleni az 1882. december 5-étől számított évenként 100 frt élvezet haszon s jár. iránti végrehajtatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszombat városában fekvő a rimaszombati 11. sztkben foglalt Benyo szül Bujdosó Julianna, Magyar-Bujdosó Zsuzsanna, Perjessy-Bujdosó Terézia, Mária Lajos és János nevű álló 15. hrszámmal jelölt, 11. számú ház s beltelre az árverést 800 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi november hó 28-ik napjának délelőtti 10 óráján a rimaszombati kir. tszék tkvi hatóságának hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 80 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3332. s. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított száalyserű elismervényt átszolgáltatni. — Kelt Rimaszombatban 1884. évi augus. tus hó 1-én. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Holló, kir. tszéki elnök.

Előfizetési felhívás

a KÉPES CSALÁDI LAPOK

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

Felelős szerkesztő: Komócsy Lajos.

Lapunk — társai között legnagyobb elterjedésnek örvendő — immár **hetedik** évfolyamát éli. Miután kívánatra mindenkinek küldünk mutatványszámot s egészen tájékozó előfizetési felhívást, e helyen csak röviden emlékeztünk meg a közkedveltségnek örvendő lapról. — A „Képes Családi Lapok“ **három ivnyi** tartalommal jelen meg a legdiszesebb kiállításban, szép, fényes, színes borítékban. — **Minden szám sok művészi kivitelű képet hoz.** A főlapban vannak eredeti s a külföld legnagyobb iróitól fordított rövidebb regények, elbeszélések, rajzok, életképek, humoreszkek; eredeti s más költemények, heti tárcák, ismertető tudományos cikkek, a főváros, vidék s külföld valogatott, fontos hírei; az irodalom és művészet körében felmerülő minden mozzanat. — Minden számhoz **egy ivnyi külön regénymelléklet könyvalakban.** — **Humor**-rovat leggyakrabban **képekkel.** Havonként „**Nővilág**“ című divatlap számtalan képpel, szabásrajzzal stb. is jár **ingyenes** mellékletkép. A boríték telva a komoly s tréfás talányok minden fájával. A **talányfejtők** között gyönyörű olajnyomatú képek (diszes aranykeretben), regények stb. sorsoltatnak ki. A folyó évnegyedben külön regény-mellékletkép „**Scarpa Rachel**“ kitűnő, cselekvénygazdag, érdekesítő regényt adjuk.

Mutatványszámot a kiadó kívánatra bárkinek küld bérmentve.

Előfizetési ár: Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.

MÉHNER VILMOS kiadóhivatala: Budapest, papnövelde-utca 8. szám alatt. 3—3

100000 db téglá eladó.

Jánosi községében 100,000 db legjobb minőségű téglá — oly nagyságban mint a Rimaszombat városa által készítették — eladó **Borbély Lászlónál.**

Árverési hirdetés.

109. sz. — Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbírósg 1127. sz. végzése folytán a **rimaszombati takarékpénztár** javára **Gotthard Bálint** s neje **Csák Julia, Bányászati Csák Flórián** és **Csák Károly** urai lakosok ellen 500 frt tőke s járuléka erejéig foganatosított végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 2013 frt 50 krba becsült többnemű őszi és tavaszi termések s sarju, nemkülönb 2000 frtot tevő kintlevő követelés e **folyó évi október 20-án d. e. 9 órakor** Urajon. végrehajtatást szenvedők lakásán, nyilvános árverés utján el fognak adadni, miről a venni kívánók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy nevezett ingók s követelés — az 1881-ik évi 60-ik t. cz. 107. §-a értelmében — szükség esetében becsáron alól is el fognak adadni.

Rimaszées, 1884. október hó 4-én.

Vatthay Sándor, kir. jbir. végrehajtó.

HUSEK FERENCZ

férfi-, női- és gyermek-lábbeliek raktára

Rimaszombatban.

Alulírott ajánlja ujonnan berendezett és gazdagon felszerelt lábbeli-raktárát a t. cz. közönség szives figyelmébe, hol mindenféle lábbeliek urak, hölgyek és gyermekek részére a legfinomabb bőrök és kelmékből, a legújabb divat szerint készítve, igen jutányos áron megszerezhetők.

Megrendeléseket helyben és vidékre, — valamint új czüg-bevarrást s egyéb javításokat, egyedül erre alkalmas géppel — pontosan teljesít.

1—3

Husek Ferencz, cipész.

Hirdetmény.

A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közírré teszi, hogy a Rimaszombati takarékpénztár és **Czakó Józsefné** végrehajtatónak **id. Vitalis József** rimaszombati lakos végrehajtatást szenvedő elleni 475 frt és 46 frt 72 kr. tőkekövetelés és járuléka iránt végrehajtatási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Rimaszombat városában fekvő a rimaszombati 308. sz. tkjben id. Vitalis József nevű $\frac{1}{2}$ és Vitalis Márton és István, ifj. Vitalis József és kisk. Vitalis Zsuzsanna nevű $\frac{1}{2}$ részben álló 378. 380. 381. hrszámokra 140 frt, a 382. hrszám alatti 173. sz. házra 720 frt, 5179. hrszámra 36 frt, 400/b. hrszámra 30 frt, 3142. hrszámra 45 frt, a rimaszombati 322. sz. tkjben **Czikó Józsefné Bolyki Lidia** nevű $\frac{1}{2}$ és **Vitalis József** nevű $\frac{1}{2}$ részben álló 400/a. hrszámra az árverést 160 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban e rendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi október hó 30-ik napján d. e. 10 órakor a rimaszombati kir. telekkönyvi hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. — Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis: a rimaszombati 308. sz. tkjben foglalt 378. 380. 381. hr. száma 14 frtot, a 382. hrszámra 72 frtot, az 5179. hrszra 3 frt 60 kr, a 400/b. hrszámra 3 frtot, a 3142. hrszámra 4 frt 50 kr, a rimaszombati 322. számú telekkönyvökönben foglalt 400/a. hrszámra 16 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított száalyserű elismervényt átszolgáltatni. — Kelt Rimaszombatban, 1884. évi július hó 25. napján. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Fornét, kir. tszéki elnök.

Oltványok, cserjék és diszfák.

Alulírott tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy a városi gyümölcsfa iskolában a folyó évi őszi idényre **1000 db** 18 legjobb válfaju nyári, őszi és téli gyümölcsöt termő almafa eladó **100 dbja 25 frttól 40 frtig.** Az oltványok háromszor vannak átültetve s így szép, gazdag, dus gyökerű példányokban kaphatók.

Ezenkívül van **1000 db** eperfa-magonez, **100 db 8 frttól 12 frtig,** valamint szép magas, erőteljes gömbkoronával ellátott és vörös virágu oltott akácok, melynek **dbja 40 krtól 80 krig** nálam bármikor megszerezhetők.

Végül felhívom még a mélyen tisztelt közönség figyelmét, hogy nálam bárminő alkalomra mindenféle alaku és nagyságu esokrok és koszoruk a meghatározott időre pontosan elkészítettek és legjutányosabban számítva mindenkor megrendelhetők.

Rimaszombat, 1884. szept. 25.

Wikoukal Henrik,
városi műkertész.

Árverési hirdetmény.

A jolsvai gyümölestenyésztő társaság közgyűlési határozatánál fogva ezennel közírré tétetik, miszerint az ezen társulat tulajdonát képező s a jolsvai határban fekvő nagy gyümölcsösökert az ott létező lakházzal együtt a folyó 1884. évi november hó 8-ik napjának délelőtti 10 órakor Jolsván a városháza tanástermében tartandó nyilvános árverésen örök áron el fog adadni.

Venni szándékozók felhívattak, hogy a kitézött helyen és időben 40 frt o. é. bánatpénzzel ellátva jelenjenek meg.

Árverési feltételek alulírott nál bármikor előlegesen is megtekinthetők.

Jolsván, 1884. október hó 7-én.

Maléter Ede, társulati elnök.